

Una enquesta situa els partidaris de la independència vint punts per damunt dels contraris

Un sondeig de l'ICIP apunta que prop del 80% de catalans aposta pel diàleg, però una gran majoria ho vol sense els límits fixats per la Constitució

Els catalans favorables a la independència superen el 50% i se situen quasi 20 punts per damunt dels contraris. Així ho assenyalava una enquesta recent de l'Institut Català Internacional per la Pau (<http://icip.gencat.cat/ca/actualitat/Noticia/Enquesta-ICIP-2020-00001>) (ICIP) que, malgrat tingui com a objecte d'estudi central l'impacte del procés en la convivència al país, també pregunta pels anhels sobiranistes. En tot cas, les respostes assenyalen posicions matisades, lluny de blancs i negres i, de fet, una de les conclusions de l'estudi és que la polarització política no ha derivat en fractura social.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]);t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px")}})});
```

L'enquesta, coordinada per la politòloga Berta Barbet i presentada pel director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, va veure la llum dijous passat, tot i que les respostes es van obtenir durant el juliol. Els resultats relatius al posicionament sobre la independència no apareixien en el dossier de premsa, però **NacióDigital** hi ha tingut accés i aquests indicarien que un 51,3% dels enquestats serien favorables a la independència i un 32,4%, contraris.

Malgrat tot, la resposta plantejada no és binària com a la majoria d'enquestes, sinó que permet certa gradació i matisos. Així, un 33,5% estaria totalment a favor de la independència i un 21,2%, totalment en contra, però quasi la meitat de les respostes serien intermitges o dubtoses. Així, un 17,8% dels enquestats s'hi mostra "bastant a favor" i un 11,2%, "bastant en contra", mentre que el 10,7% en seria indiferent i un 5,6% no ho contesta.

Aquesta fórmula no dicotòmica no seria vàlida de cara a un referèndum, però permet constatar postures més líquides i susceptibles de variar i, per tant, és útil per saber fins a quin punt estan fixades i enrocades les posicions. Quasi la meitat de la societat catalana, d'aquesta manera, tindria dubtes, en major o menor mesura, fins i tot estant decantats cap a una opció o altra.

En tot cas, també cal tenir en compte que, no essent aquest l'objecte central de l'enquesta, la mostra -de 2.010 entrevistes en línia- presenta cert biaix, ja que no està ponderada per qüestions com origen familiar o llengua materna. Així, un 52,1% dels enquestats es declaren més catalans que espanyols o només catalans, un percentatge que només arribava al 43% en el darrer baròmetre del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO). Igualment, l'enquesta de l'ICIP sobreprésenta la població universitària o post-universitària -de mitjana, més independentista-, en detriment de la d'escassos estudis. Aquestes dues variables apunten, per tant, que caldria ponderar els resultats, matisant la victòria dels favorables a la independència.

En tot cas, l'enquesta pretén analitzar la situació de polarització ideològica a Catalunya a partir de diferents temes de debat i, molt especialment, el procés català, el qual és identificat pels enquestats com el més polaritzant (7,2 en una escala d'1 a 10), més que d'altres com la gestió de

la pandèmia (6,22) la immigració (6,15), la fiscalitat i l'estat del benestar (6,06), la classe social (6), la llengua d'ús habitual (5,6) o el feminisme (5,28).

Així mateix, preguntats per l'autoubicació en diversos debats actuals, els enquestats se situen quasi sempre com a opció més citada en la central. Ocorre en totes les dicotomies entre reduir impostos i millorar serveis públics, que els immigrants mantinguin la seva cultura o adoptin l'autòctona, garantir drets i llibertats o mantenir l'ordre i els valors, o si es considera impecable o desastrosa la gestió de la Covid. En totes elles, en una escala entre 1 i 10, el 5 és la resposta més citada, amb cert decantament cap a la segona de les opcions apuntades en la dicotomia (respostes entre el 6 i el 10).

La dicotomia entre independència i nul autogovern és l'únic debat plantejat on la posició intermèdia no és la més citada pels enquestats

Només en la pregunta entre independència (1) o anul·lar l'autogovern (10), una posició extrema és la més citada: l'1, amb el 31,6% de les respostes. I l'1 i el 10 agrupen el 44,4% de les respostes. "Això apunta, per tant, que aquest tema seria el que genera més polarització, si bé és cert també que, com s'observa en el gràfic inferior, la majoria de les respostes es troben en algun dels punts intermedis i, de nou, s'observen molts posicionament matisats.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]);t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px")}})});
```

L'enquesta també apunta que la majoria de la població valora positivament el nivell de convivència a Catalunya. En concret, un 67% considera que la convivència al país és bona o molt bona, amb una puntuació mitjana de 7,1 punts en una escala d'1 a 10, un percentatge que augmenta fins al 76% quan es valora la convivència en l'entorn més proper (municipi o barri), amb una puntuació mitjana de 7,5 punts. Tot i això, la puntuació és força inferior -i cau respecte l'anterior enquesta de l'ICIP, del 2018- entre els enquestats que se senten més espanyols que catalans.

Per altra banda, el grau de confiança de la població catalana en la resta de la ciutadania, a més, se situa en el 5,9, per sobre que la mitjana espanyola (5,6) i europea (5,5), segons enquestes similars. Igualment, hi ha una percepció generalitzada conforme tant el govern català com l'espanyol han comès errors que han dificultat una possible solució al conflicte territorial. I en aquest sentit, tant els independentistes són crítics amb l'executiu català com ho són els unionistes amb l'executiu espanyol.

?

Només l'11,5% dels enquestes aposten per la unilateralitat del Govern com a primera opció

I quina seria la recepta preferida per abordar la solució a aquesta problemàtica? De nou, les

respostes que defugen l'acord són les que obtenen menys adhesió, cosa que torna a fer emergir les posicions matisades anteriors, i fins a un 78,7% aposta pel diàleg. En concret, un 50% el vol sense límits i només el 28,7% el circumscriuria a la Constitució. Per contra, tan sols un 11,5% reclama unilateralitat a la Generalitat i un 5,3%, mà dura al govern espanyol.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"'"]");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px"))}})}();
```

Malgrat tot, els dubtes respecte aquest diàleg són rellevants, ja que un terç dels enquestats confessen un nivell d'escepticisme elevat davant l'opció del diàleg polític, mentre que poc més del 40% tenen gens o poc escepticisme. Sembla, per tant, que abordar aquesta via és la prioritat per la majoria de la societat, encara que els resultats d'aquesta no estiguin clars per a un gruix important.

?

Un terç dels enquestats admet bastant o molt escepticisme davant el diàleg polític i només un 40% en té poc o gens

Per altra banda, l'enquesta també assenyalava la percepció conforme els partits i els mitjans de comunicació estan molt més polaritzats que la societat. Així, només un 16% s'ha sentit agredit durant el procés català en un cercle d'amistat, un 13% s'hi ha sentit a la feina i un 10%, en un entorn familiar, però la percepció d'agressió augmenta al 22% en el cas de les xarxes socials i fins al 46% en relació a les institucions.

El debat sobre la independència, per als enquestats, és una qüestió més fàcil d'abordar entre els amics (un 67% estan bastant o molt disposats a parlar-ne) o la família (65%) que a la feina (42%), amb els veïns (37%) o a les xarxes socials (23,4%). Per altra banda, en relació a les emocions sentides cap a les persones que pensen diferent, el respecte és la més compartida, seguida per la impotència. Un 26%, però, afirma que no sent ni empatia ni confiança per qui pensa diferent.

Forma de vida o cultura amenaçades

Respecte tots els debats plantejats, el conflicte territorial és l'únic en què la polarització ideològica té una certa incidència en la polarització emocional, però sobretot en relació a aquelles persones que senten la seva forma de vida o cultura amenaçades. Tot i això, la radicalitat en el posicionament polític no es tradueix en emocions més negatives cap a qui pensa diferent.

Davant d'aquests resultats, l'ICIP conclou que no es pot "parlar d'una fractura social a Catalunya en el sentit de dues comunitats que no interaccionen, ja que el posicionament sobre el conflicte territorial no es correspon amb el posicionament sobre els altres temes de debat". Ara bé, "hi ha un nombre important de persones que s'han sentit agredides, sobretot per les institucions, o que senten amenaçada la seva forma de vida o cultura en relació al conflicte territorial".

?

L'ICIP conclou que no es pot "parlar d'una fractura

social a Catalunya en el sentit de dues comunitats que no interaccionen"

Per això, l'ICIP afirma que a les persones que lideren la confrontació política "tenen la responsabilitat d'articular discursos i de realitzar gestos conciliadors" que ajudin a conviure en la diferència. També demana una "major implicació d'agents de la societat civil per cercar vies inclusives i creatives per sortir de l'atzucac del conflicte territorial", així com "posar atenció a les ferides emocionals perquè afecten a molts individus i, de retruc, al conjunt de la societat".

En aquest sentit, insta a "aprendre a conviure en la diferència i posar atenció a les emocions" per tractar els altres amb "CURA", les sigles de "curiositat -per les opinions diferents-, respecte -a les persones, independentment de les seves opinions- i autocrítica -"perquè ningú té la veritat absoluta".